Dosarul nr. 3-38/25
2-25166882-46-3-01122025

HOTĂRÂRE
În numele Legii

Dispozitivul Hotărârii pronunțat la 17 martie 2026 **mun. Soroca**
Hotărârea integrală redactată la 20 mai 2026

Judecătoria Soroca (sediul central)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Olga Jamba
Grefierul: Pasești Diana

În prezența participanților la proces.

În sediul instanţei, în şedinţă de judecată publică a examinat acţiunea în contencios administrativ înaintată de ÎI ”Dumitraș Andrian” către Primăria mun. Soroca privind obligarea eliberării autorizației de construire,

A CONSTATAT:

Argumentele participanților la proces

La data de 01 decembrie 2025, în cadrul Judecătoriei Soroca (sediul central) a parvenit acțiunea în contencios administrativ înaintată de ÎI ”Dumitraș Andrian” către Primăria mun. Soroca privind obligarea emiterii autorizației de construire.

Solicită reclamantul ÎI ”Dumitraș Andrian” obligarea Primăriei mun. Soroca să emită autorizația de construire pentru reconstrucția, replanificarea (resistematizarea) în limitele planimetrice existente a bunului imobil nr./cad. *****, amplasat în *****.

În argumentarea acțiunii notează că ÎI ”Dumitraș Andrian” este proprietar a bunului imobil nr./cad. *****, amplasat în *****, destinația pentru construcție comercială, prestări servicii și de produceri. La 21 noiembrie 2024, ÎI ”Dumitraș Andrian” i-a fost eliberat certificatul de urbanism pentru reconstrucţia, replanificarea/resistematizarea în limitele planimetrice existente a bunului imobil cu nr./cad. *****, situată în mun. Soroca, str. V. Stroescu, 86.

Certificatul de urbanism vizat conţine lista actelor/avizelor/studiilor, care vor însoţi documentaţia de proiect, în baza căreia urmează să se solicite autorizaţia de construire. La 25 octombrie 2025, ÎI ”Dumitraș Andrian” s-a adresat către Primăria mun. Soroca cu cerere de eliberare a autorizaţiei de construire, anexând toate actele şi înscrisurile prevăzute la art. 148 alin. (l) CUC.

La 17 noiembrie 2025, Primăria mun. Soroca a expediat răspuns, prin care a fost refuzată eliberarea autorizaţiei de construire pe temeiul prevăzut de art. 148 alin. (6) CUC - în cererea şi documentele anexate depuse sunt identificate date falsificate şi/sau date eronate. Subliniază că nu este de acord cu răspunsul Primăriei mun. Soroca vis-a-vis de eliberarea autorizației de construire.

Or, actele anexate la cererea de eliberare a autorizației nu conțin date false şi nici eronate. Toate actele, avizele prezentate sunt întocmite în strictă conformitate cu cerințele legale, oglindesc realitatea şi nu pot fi calificate ca fiind false, sau cu date eronate.

Evidențiază faptul că, din cauze obiective, independente de voința solicitantului autorizației de construire şi anume lipsa arhitectului mun. Soroca la serviciu şi nedelegarea obligațiunilor de funcție ale arhitectului unui alt specialist care s-ar fi ocupat de soluționarea cererilor respective şi acordarea consultațiilor necesare solicitanților, a determinat reclamantul să înceapă lucrările de construcţie a depozitului până la primirea autorizației de construire, dar au fost respectată și acumulată toată documentația tehnică necesară. Astfel, fiind în situația când edificarea construcţiei preconizate nu mai suferea amânare, arhitectul mun. Soroca, din cadrul Primăriei mun. Soroca, fiind suspendat din funcţie, nu activa şi nu activează nici acum, lucrările de construcţie efectuate au îmbrăcat o sumă impunătoare de mijloace băneşti.

Și, deşi, lucrările vizate corespund în totalitate documentației tehnice şi normativelor în construcţii, eliberarea autorizației de construire este refuzată şi nu dispun de posibilitate de finisare și edificare a depozitului, să fie recepționată și înregistrată construcția. Astfel, deşi lucrările de construcţie a depozitului vizat în speţă au fost efectuate în lipsa autorizaţiei de construire, declară toate lucrările corespund documentației tehnice şi normativelor tehnice în construcţii și sunt gata să efectueze pe cont propriu expertiza tehnică a obiectului vizat în vederea constatării conformității acestuia cerințelor urbanistice şi normativelor tehnice în construcții.

Consideră că sunt îndreptăţiţi a solicita eliberarea autorizaţiei de construire pentru tranşe de execuţie a lucrărilor de construcţie a depozitului vizat în speţă, în conformitate cu dispoziţiile art. 148 alin. (11) CUC.

Prin Încheierea Judecătoriei Soroca (sediul central) din 17 decembrie 2025 s-a dispus expedierea în adresa pârâtului Primăria mun. Soroca, copia acțiunii înaintate și a înscrisurilor prezentate. S-a acordat pârâtului Primăria mun. Soroca termen în vederea prezentării referinței scrise pe marginea admisibilității și temeiniciei acțiunii înaintată, precum și a probelor considerate de participanți necesare și utile pentru examinarea justă a cauzei, a cererilor și demersurilor, prezentarea dosarului administrativ de către pârâtul Primăria mun. Soroca – 15 ianuarie 2026.

La 12 ianuarie 2026, în cadrul Judecătoriei Soroca (sediul central), a parvenit referința depusă de pârâtul Primăria mun. Soroca prin care opinează că cererea este una netemeinică depusă contrar prevederilor art. 207 CA şi consideră că urmează a fi declarată inadmisibilă.

În motivarea poziției notează că la 21 noiembrie 2024 Primăria mun. Soroca a eliberat Certificatul de urbanism pentru proiectare și anume reconstrucția, planificarea în limitele planimetrice existente a bunului imobil nr./cad. *****, amplasat în *****. La data de 20 octombrie 2025, a fost înregistrată cererea ÎI ”Dumitraș Andrian” privind eliberarea autorizației de construire.

În urma examinării solicitării, la 17 noiembrie 2025, beneficiarul a recepționat un răspuns prin care a fost informat că, în urma verificărilor efectuate la fața locului, s-a constatat că reconstrucția, replanificarea (resistematizarea) în limitele planimetrice existente care se preconizează este deja edificat. Acest fapt atrage imposibilitatea eliberării autorizației de construire, fiind invocate prevederile art. 148 alin. (6) CUC. Conform acestui articol, în cazul în care în cererea sau în documentele anexate sunt identificate date falsificate și/sau eronate, emitentul refuză eliberarea actului permisiv și informează solicitantul în scris, în termen de 30 de zile de la data depunerii cererii.

Prin urmare, invocă faptul că Primăria mun. Soroca la etapa depunerii cererii inițiale nu putea să elibereze autorizația de construire, solicitând instanței respingerea acțiunii înaintate.

Argumentele participanților la proces expuse în cadrul examinării cauzei

În cadrul examinării cauzei, reprezentantul reclamantului ÎI ”Dumitraș Andrian”, administratorul statutar Dumitraș Andrian și avocatul Ciuhrii Valentin în interesele ÎI ”Dumitraș Andrian” au reiterat temeiurile de fapt și de drept expuse în acțiunea înaintată și au pledat pentru admiterea acesteia în modul în care a fost formulată.

În cadrul examinării cauzei, reprezentantul pârâtului Primăria mun. Soroca, cet. Leșan Nicolae, a susținut argumentele invocate în referința depusă și a pledat pentru respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.

Aprecierea instanței de contencios administrativ

Admisibilitatea

Potrivit prevederilor art. 207 alin. (1) Cod administrativ (în continuare CA) instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

În conformitate cu prevederile art. 191 alin. (1)-(3) CA, cu excepţia cazurilor prevăzute la alin. (2) şi (3), judecătoriile soluţionează în fond toate acţiunile în contencios administrativ. Curţile de apel soluţionează în primă instanţă acţiunile în contencios administrativ împotriva actelor administrative normative, care nu se supun controlului de constituționalitate. Curtea de apel Chişinău soluţionează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva actelor emise de Banca Naţională a Moldovei, precum şi acțiunile în contencios administrativ atribuite în competența sa prin Codul electoral.

Potrivit prevederilor art. 194 alin. (1) CA, în procedura în prima instanță, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătoreşti se soluționează din oficiu probleme de fapt şi de drept.

Conform art. 195 CA, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.

În conformitate cu prevederile art. 196 alin. (1) CA, acţiunea în contencios administrativ se depune la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială își are sediul autoritatea publică care a desfăşurat activitatea administrativă contestată, daca legea nu prevede altfel.

În conformitate cu prevederile art. 5 CA, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale şi normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum şi a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea.

Potrivit prevederilor art. 6 CA procedura administrativă este activitatea autorităţilor publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi încheierea unui contract administrativ sau examinarea condiţiilor, pregătirea şi întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sunt părți ale procedurii administrative.

Potrivit prevederilor art. 10 alin. (1) CA, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

În conformitate cu prevederile art. 11 alin. (1) lit. a) CA, actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Din sensul art. 17 CA, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/ stabilită de lege căruia/ căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

În conformitate cu prevederile art. 20 CA, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În speță reclamantului ÎI ”Dumitraș Andrian” s-a adresat cu acțiune în contencios administrativ împotriva Primăriei mun. Soroca, cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Raportând conținutul acțiunii la prevederile Codului administrativ, instanța constată că examinarea acțiunii în contencios administrativ este de competența instanței de judecată de prim nivel, respectiv a Judecătoriei Soroca. Această competență este stabilită în conformitate cu prevederile pct. 13 din Anexa nr. 2 la Legea nr. 514/1995 privind organizarea judecătorească, având în vedere că activitatea administrativă contestată aparține Primăriei mun. Soroca, entitate ce intră în circumscripția teritorială a Judecătoriei Soroca.

Prin urmare, instanța de judecată constată că Judecătoria Soroca (sediul central) este competentă jurisdicțional și teritorial să examineze acțiunea în contencios administrativ înaintată de ÎI ”Dumitraș Andrian” împotriva Primăriei mun. Soroca, având ca obiect obligarea emiterii autorizației de construire.

În conformitate cu art. 17 CA, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/ stabilită de lege căruia/ căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

În conformitate cu prevederile art. 20 CA, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 203 CA, participanţi la proces sunt: a) părţile; b) persoanele atrase în proces de instanţa de judecată; c) alţi subiecţi investiţi de lege cu drept de sesizare. În conformitate cu prevederile art. 204 CA, părţi în procedura de contencios administrativ pot fi persoanele fizice sau juridice şi autorităţile publice în sensul art. 7.

Conform art. 189 alin. (1) CA, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Instanța menționează că la art. 17 CA se dă noțiunea dreptului vătămat, în sens material, iar noțiunea ”revendică încălcarea” din dispozițiile normelor art. 39 CA, relevă un aspect procesual și se referă la dreptul reclamantului de a înainta acțiunea în contencios administrativ.

Conform art. 39 alin. (1) și (2) CA, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Probabilitatea că dreptul subiectiv ar putea fi vătămat este prezumată de fiecare dată când o persoană este destinatar al actului administrativ individual defavorabil/ activității administrative sau este terț.

În speță, prin răspunsul din 17 noiembrie 2025, Primăria mun. Soroca a refuzat eliberarea autorizației de construire solicitate de către ÎI ”Dumitraș Andrian”. Instanța atestă că reclamantul este destinatarul actului administrativ menționat anterior, precum și al activității administrative a cărei efectuare se solicită (emiterea autorizației de construire).

Prin urmare, coroborând prevederile legale precizate, instanța de judecată constată că reclamantul ÎI ”Dumitraș Andrian” are calitatea de subiect cu drept de sesizare, fiind pe deplin îndreptățit să înainteze prezenta acțiune.

Conform art. 206 CA, o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare); d) constatarea existenţei sau inexistenței unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ). Acțiunea în constatare prezumă existența unui interes îndreptățit pentru constatarea solicitată. Acțiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul își poate sau şi-ar putea revendica drepturile printr-o altă acțiune prevăzută la alin. (1), cu excepţia situației cînd se urmărește constatarea nulității unui act administrativ individual sau normativ.

Conform art. 208 CA, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepțiile prevăzute de lege.

Conform art. 206 CA, o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare).

În conformitate cu prevederile art. 224 alin. (1) lit. b) CA, (1) Examinînd acțiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: b) în baza unei acţiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă şi obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenţiei reclamantului de emitere a actului este întemeiată.

În această ordine de idei, instanța relevă că, la data de 21 noiembrie 2024, Primăria mun. Soroca a eliberat ÎI „Dumitraș Andrian” certificatul de urbanism pentru proiectare, având ca obiect reconstrucția și replanificarea, în limitele planimetrice existente, a bunului imobil nr./cad. *****, amplasat în *****.

La 20 octombrie 2025, ÎI ”Dumitraș Andrian” s-a adresat către Primăria mun. Soroca cu cerere de eliberare a autorizației de construire.

Prin răspunsul din 17 noiembrie 2025, Primăria mun. Soroca a fost refuzată eliberarea autorizației de construire.

Nefiind de acord cu poziția Primăriei mun. Soroca, la 01 decembrie 2025, ÎI ”Dumitraș Andrian” a înaintat acțiunea în contencios administrativ către Primăria mun. Soroca privind obligarea eliberării autorizației de construcție.

Respectiv, instanța de judecată, coraborînd prevederile art. 206 cu art. 224 CA, constată că acțiunea în contencios administrativ înaintată de ÎI ”Dumitraș Andrian” către Primăria mun. Soroca privind obligarea eliberării autorizației de construcție, reprezintă o acțiune în obligare, ținînd cont de faptul că se solicită obligarea autorității publice de a elibera autorizația de construcție, care, în speță reprezintă un act administrativ individual favorabil, cu caracter permisiv.

Instanța atestă că ÎI ”Dumitraș Andrian” are calitatea de subiect cu drept de sesizare a instanței de contencios administrativ, a depus acțiunea în termen, iar obiectul cererii nu este exceptat de la controlul judiciar.

Prin urmare, nefiind identificate motive de inadmisibilitate a acțiunii în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) din Codul administrativ, și nici alte incidente procesuale care ar impune declararea inadmisibilității acesteia. În consecință, instanța constată că acțiunea este admisibilă și va proceda la examinarea fondului cauzei.

Fondul cauzei

Audiind explicațiile participanților la proces, studiind materialele dosarului și apreciind pretențiile formulate în raport cu probele administrate, instanța de contencios administrativ concluzionează că acțiunea înaintată de ÎI ”Dumitraș Andrian” împotriva Primăriei mun. Soroca, având ca obiect obligarea emiterii autorizației de construire, este neîntemeiată. În consecință, aceasta urmează a fi respinsă din considerentele ce vor fi expuse în continuare.

Potrivit art. 224 alin. (1) CA, (b) în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă şi obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată; (f) respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sânt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)–e).

În corespundere cu prevederile art. 22 alin. (1) CA, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 195 CA, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

Potrivit art. 218 CA, examinarea și soluționarea în fond a acțiunii în contencios administrativ are loc conform prevederilor Codului de procedură civilă, cu următoarele excepții: a) examinarea și soluționarea acțiunii în contencios administrativ are loc în ședință publică, iar în cazuri de excepție stabilite de lege – în ședință închisă. Participanții la proces se citează; în citație se comunică locul, data și ora ședinței. Dacă participanții la proces convin de comun acord, examinarea și soluționarea acțiunii în contencios administrativ are loc în procedură scrisă; b) instanța de judecată acceptă probele prezentate după termenul stabilit în faza de pregătire pentru examinarea în fond a acțiunii în contencios administrativ, numai dacă participanții la proces justifică și probează imposibilitatea prezentării probelor în termenul stabilit de instanță; c) participanții la proces care s-au prezentat cel puțin o dată în ședința de judecată pe parcursul examinării acțiunii în contencios administrativ sau au efectuat acte de procedură în contextul examinării acțiunii în contencios administrativ nu pot invoca lipsa citației pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară; d) neprezentarea la ședința de judecată, fără motive temeinic justificate, a participanților și/sau a reprezentanților lor nu împiedică soluționarea acțiunii în contenciosul administrativ.

Potrivit art. 219 alin. (1)-(4) CA, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces. Instanța de judecată poate avea o discuție juridică cu participanții la proces sau poate da în scris indicații cu privire la situația de drept a cauzei examinate.

În conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) și alin. (3) CPC fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de

instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu prevederile art. 121 CPC instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanţe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Conform art. 130 alin. (1)-(3) CPC, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluționarea cauzei.

În cadrul examinării judiciare, s-a constatat cu certitudine că Dumitraș Andrian este proprietar a bunului imobil nr./cad. *****, amplasat în *****, cu suprafața 0.2163 ha, modul de folosință - pentru construcții (f.d. 6).

La data de 21 noiembrie 2024, Primăria mun. Soroca a eliberat ÎI ”Dumitraș Andrian” certificatul de urbanism pentru proiectare, având ca obiect reconstrucția și replanificarea, în limitele planimetrice existente, a bunului imobil cu nr./cad. *****, amplasat în ***** (f.d. 9).

La data de 20 octombrie 2025, ÎI ”Dumitraș Andrian” s-a adresat Primăriei mun. Soroca cu o cerere de eliberare a autorizației de construire (dosar administrativ, f.d. 52).

Prin răspunsul din 17 noiembrie 2025, Primăria mun. Soroca a refuzat eliberarea autorizației, invocând faptul că, în urma verificărilor efectuate la fața locului, s-a constatat că obiectul reconstrucției și replanificării (resistematizării) preconizate în limitele planimetrice existente este deja edificat. Acest fapt atrage imposibilitatea eliberării autorizației de construire, fiind invocate prevederile art. 148 alin. (6) CUC (dosar administrativ, f.d. 51).

În vederea soluționării speței instanța retine că potrivit prevederilor art. 16 alin. (2) CA, dreptul discreţionar al autorităţii publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluţii posibile corespunzătoare scopului legii atunci cînd aplică o dispoziţie legală. Exercitarea dreptului discreţionar nu permite desfăşurarea unei activităţi administrative arbitrare.

Conform art. 22 alin. (1) CA, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Potrivit art. 225 CA, verificarea de către instanța de judecată exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) şi-a exercitat dreptul discreţionar - se constată faptul acțiunii/ inacțiunii autorității publice; b) a luat în considerare toate faptele relevante - circumstanță care se referă la verificarea legalității în fond al activității autorității administrative; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar, și d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege - circumstanțe care se referă la respectarea condițiilor de ordin procedural și a regulilor în materia competenței stabilite de lege.

Suplimentar, la capitolul verificării legalității exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar, urmează a fi verificat faptul respectării prevederilor art. 137 CA, care stabilește că, în exercitarea dreptului discreţionar atribuit, autorităţile publice trebuie să acţioneze: cu bună-credinţă, în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

Astfel, prin prisma prevederilor Codului administrativ, instanța de judecată, analizează dacă, în procesul activității sale decizionale, materializată prin totalitatea actelor administrative individuale și

normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative, autoritatea publică a realizat puterea discreționară (acțiune/ inacțiune): cu respectarea limitelor de competență și regulilor de procedură instituite de lege, cu luarea în considerare tuturor faptelor relevante și conform scopului acordat prin lege.

În această ordine de idei, instanța reține că art. 1 CUC, acesta stabilește cadrul normativ unitar pentru amenajarea teritoriului, urbanism, autorizarea și execuția lucrărilor de proiectare și a lucrărilor de construcții, post utilizarea construcțiilor, asigurarea calității construcțiilor, a materialelor și produselor pentru construcții, exercitarea controlului de stat cu privire la respectarea disciplinei în amenajarea teritoriului și urbanism și a regimului de autorizare a execuției construcțiilor, precum și aplicarea unitară a prevederilor legislației în domeniul calității în construcții pe teritoriul Republicii Moldova, cu respectarea interesului public.

Potrivit art. 2 alin. (1) al actului normativ menționat, domeniile reglementate prin prezentul cod sunt: a) amenajarea teritoriului și urbanismul; b) proiectarea construcțiilor, lucrărilor de construcții; c) autorizarea execuției lucrărilor de construcții; d) execuția construcțiilor, lucrărilor de construcții; e) exploatarea construcțiilor; f) postutilizarea construcțiilor; g) asigurarea calității materialelor și produselor pentru construcții; h) exercitarea controlului de stat pentru domeniile prevăzute la lit. a)–g).

Din sensul art. 3 CUC, autorizație de construire reprezintă un act, eliberat de către emitent, prin care se autorizează execuția lucrărilor de construcții, în temeiul și cu respectarea documentației de amenajare a teritoriului și de urbanism aprobate și/sau a certificatului de urbanism, precum și a documentației de proiect elaborate și, după caz, verificate conform prevederilor prezentului cod.

Potrivit art. 64 al aceluiași cod, amplasarea și proiectarea construcțiilor se realizează în conformitate cu documentația de urbanism, iar execuția acestora – în temeiul autorizației de construire.

În conformitate cu prevederile art. 151 alin. (1) CUC, emitentul autorizației de construire stabilește termenul de începere a lucrărilor de construcții care poate fi de până la 12 luni de la data emiterii acesteia.

Articolul 156 al codului statuează că autorizațiile de construire și cele de desființare se emit de către autoritățile executive ale administrației publice locale de nivelul întâi pentru lucrările de construcții și cele de desființare la construcțiile cu orice destinație și tip de proprietate, amplasate pe teritoriul unității administrativ-teritoriale respective.

Potrivit art. 157 CUC, emiterea autorizației de construire sau a autorizației de desființare este refuzată: a) în cazul în care în documentele depuse sunt identificate date falsificate și/sau date eronate; b) în cazul în care documentația de proiect nu corespunde cerințelor stabilite în documentația de urbanism; c) în cazul în care documentația de proiect nu este avizată/coordonată cu emitenții avizelor de racordare la rețelele edilitare (inginerești), conform prevederilor art. 130; d) în cazul în care actele indicate la art. 148 alin. (1) lit. b)–j) lipsesc sau prevăd un refuz ori dezacord.

Prin urmare, coroborând normele precizate supra, instanța relevă că autorizația de construire constituie actul administrativ în temeiul căruia este permisă executarea lucrărilor de construcții, în conformitate cu măsurile prevăzute de lege referitoare la amplasarea, conceperea, realizarea, exploatarea și post-utilizarea construcțiilor. Aceasta se emite în baza documentației pentru autorizarea executării lucrărilor de construcții, elaborată în condițiile legii, în temeiul și cu respectarea documentațiilor de urbanism, avizate și aprobate potrivit legislației în vigoare.

Astfel, potrivit prevederilor legale, autorizația de construire constituie actul final de autoritate al administrației publice locale competente, prin intermediul căruia se asigură respectarea cadrului legal cu privire la avizarea și verificarea lucrărilor de proiectare și executare. Aceasta garantează că amenajările

sunt realizate în conformitate cu documentația de urbanism și de amenajare a teritoriului, prin aplicarea sistemului de documente normative în construcții.

Din materialele cauzei se atestă că potrivit certificatul de urbanism pentru proiectare nr. 105/cu-24 din 21 noiembrie 2024 reclamantul ÎI ”Dumitraș Andrian” a primit certificare privind elaborarea documentației de proiect pentru reconstrucția și replanificarea, în limitele planimetrice existente, a bunului imobil nr./cad. *****, amplasat în *****.

Instanța reține că în conținutul certificatului de urbanism pentru proiectare vizat este indicat expres faptul că acesta nu permite executarea lucrărilor de construcție, ci conține lista actelor, avizelor și studiilor care vor însoți documentația de proiect, în baza căreia urmează să fie solicitată autorizația de construire.

Potrivit răspunsul Primăria mun. Soroca din 17 noiembrie 2025 a fost refuzată eliberarea autorizației de construire, întrucât a fost constatat că obiectul reconstrucției și replanificării (resistematizării) preconizate în limitele planimetrice existente este deja edificat, ceea ce face imposibil de a fi eliberată autorizația de construire.

Potrivit art. 123 alin. (6) CPC, Faptele invocate de una din părţi nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.

La acest aspect se va reține că reclamantul ÎI ”Dumitraș Andrian” nu a negat faptul că lucrările de construcție au fost efectuate în lipsa autorizației de construire, confirmând aceste circumstanțe în cererea înaintată instanței.

Prin urmare, instanța de judecată ajunge la concluzia că acțiunea este netemeinică. Or, emiterea unei autorizații de construire pentru executarea unor lucrări la un obiectiv deja existent contravine prevederilor legale, precum și naturii juridice și scopului acestui act permisiv. Autorizația de construire are rolul de a autoriza viitoarea executare a lucrărilor și nu poate servi, sub nicio formă, drept mecanism de legalizare a unei construcții neautorizate, deja edificate.

În subsidiar, instanța notează că potrivit art. 163 alin. (1) CUC, lucrările de construcții executate fără autorizație de construire și lucrările de desființare executate fără autorizație de desființare se consideră neautorizate, cu excepțiile prevăzute de prezentul cod.

Instanța relevă că, în temeiul art. 225 alin. (1) Cod administrativ, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. La realizarea controlului său, instanța de judecată nu are drept sarcină de a substitui cu propria părere opinia autorității publice competente, ci de a analiza, în corespundere cu art. 225 Cod administrativ exercitarea împuternicirilor ce revin autorității la exercitarea sarcinilor impuse prin lege, de a lua în considerare toate faptele relevante, de a respecta limitele legale a dreptului discreționar, care nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare.

Instanța reiterează că, pentru a solicita anularea unui act administrativ individual, reclamantul exercitând dreptul său la acțiune, urmează nu doar la general să-și expună dezacordul cu activitatea administrativă, ci să-și întemeieze cererea de chemare în judecată pe prevederile legii: 1) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii, să indice expres care anume norme legale, în viziunea lui, au fost încălcate; 2) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței, urmează să facă referire la normele juridice care reglementează competența, astfel, încât să dovedească încălcarea acesteia; 3) în cazul în care invocă că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite, urmează să indice expres normele procedurale care au fost încălcate.

Având în vedere cele relatate, instanța de contencios administrativ ajunge la concluzia că argumentele invocate de reclamantul ÎI ”Dumitraș Andrian”, în vederea obligării Primăriei mun. Soroca să emită autorizația de construire, nu ating pragul minim necesar pentru a fi reținute drept temei de nelegalitate a activității administrative exercitate.

În esență, dreptul discreționar permite autorității publice să răspundă flexibil diverselor probleme identificate. Astfel, autoritatea poate adopta decizii individuale concrete în limitele cadrului legal, asigurând un echilibru între obiectivul abstract al normei și circumstanțele reale ale unei situații concrete. În baza acestui drept, autoritatea are posibilitatea de a alege măsura adecvată, dispunând de o marjă de apreciere a propriilor considerente de oportunitate în procesul decizional.

În speță, autoritatea publică, în calitate de deținător al prerogativei de eliberare a autorizației de construire, și-a exercitat prerogativa discreționară atribuită prin lege (Codul administrativ, Legea privind administrația publică locală și Codul urbanismului și construcțiilor), acționând cu bună-credință și în limitele legale stabilite.

În raport cu cele stabilite, instanța de judecată concluzionează că Primăria mun. Soroca a refuzat în mod întemeiat eliberarea autorizației de construire. În acest context, autoritatea publică și-a exercitat dreptul său discreționar privind oportunitatea emiterii sau neemiterii actului administrativ, atestându-se astfel realizarea unei activități administrative corespunzătoare.

Având în vedere particularitățile cauzei constatate în baza probelor din dosarul judiciar și administrativ, raportate la normele legale invocate, instanța decide respingerea acțiunii în contencios administrativ înaintate de ÎI ”Dumitraș Andrian” împotriva Primăriei mun. Soroca privind obligarea emiterii autorizației de construire, ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 224 alin. (1) lit. f) Cod Administrativ al Republicii Moldova, art. 240, 241 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova,

HOTĂRĂŞTE:

Se respinge, ca fiind neîntemeiată, acţiunea în contencios administrativ înaintată de ÎI ”Dumitraș Andrian” către Primăria mun. Soroca privind obligarea eliberării autorizației de construire.

Hotărîrea poate fi contestată cu apel la Curtea de Apel Bălţi în termen de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Soroca.

Preşedinte de şedinţă,
Judecător **Olga Jamba**